

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ν. ΦΛΟΓΑΪΤΗΣ

ΤΟ ΑΛΜΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

Τεραπευτικὴ τοῦ Τρουσσῶ καὶ ἡ Φαρμακολογία τοῦ Bouchardat δὲν περιλαμβάνουσιν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν κατὰ τῆς παραφροσύνης ἢ τῆς μανίας φαρμάκων τὸν *ἐλλέβορον*, διότι οὗτος νῦν θεωρεῖται μὲν ἔτι ὡς βότανον καθαρτικόν καὶ ἀνθελμιντικόν, ἀλλὰ παντελῶς ἀνεπιτήδειον εἰς τὴν θεραπείαν τῶν παραφροσούντων, ἐνῶ τὸ πάλαι ἦν τοσοῦτον γενι-

κῶς ἀνεγνωρισμένη ἢ κατὰ τοῦτο ἱαματικὴ αὐτοῦ δύναμις, ὥστε καὶ ἐκαλεῖτο *ἐλλεβοριῶν* (ἔχων ἀνάγκην δηλ. ἐλλεβόρου πρὸς θεραπείαν) ὁ παράφρων, κατὰ ἑκατοντάδας δὲ μετέβαινον παραπεμπόμενοι ὑπὸ τῶν τότε ἰατρῶν οἱ τὰς φρένας πάσχοντες εἰς Ἀντίκυραν ἢ Ἀντικιρράν τῆς Θεσσαλίας, περίφημον διὰ τὸν ἐν αὐτῇ φυόμενον τότε ἄφθονον ἐλλέβορον. Ἐπίσης ἀπὸ ἰκανοῦ χρόνου ἐξηλείφθησαν ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων τὰ ἄλλοτε περιώνυμα ἐπὶ τῇ ἱαματικῇ αὐτῶν δυνάμει ὕδατα τῆς Βάδης καὶ τῶν Πυρηναίων, θεωρούμενα τανῦν χρῆσιμα εἰς μόνους τοὺς ὑγιαίνοντας. Ἄλλ' οὐδένα δύναται τοῦτο νὰ ξενίσῃ. Τοιαύτη εἶναι δυστυχῶς τῆς ἐπιστήμης τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἡ φύσις. Ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ ἢ τὸ βότανον, ὅπερ ἐπὶ ἔτη ἢ ἐπὶ αἰῶνας γενικῶς ὑπολαμβάνεται ὡς ἱαματικόν, ἐνίοτε μάλιστα ὡς ἐξαισιῶς νοσοφθόρον, ἀφορίζεται ἔπειτα ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ὡς παντάπασιν ἀνωφελές ἢ μόλις ὠφέλιμον. Οὐδὲν δὲ παράδοξον ἂν μετὰ μίαν εἰκοσιπενταετηρίδα ἢ πεντηκονταετηρίδα καταδικασθῶσιν εἰς ἀχρησίαν ὑπὸ τῶν τότε Ἀσκληπιδῶν ὡς ἥκιστα θεραπευτικὰ ἢ ὡς μόλις ἀκεσώδυνα ἢ ἄτροπις, ἢ μήκων καὶ ὁ ὑσκύαμος, τὰ μόνα νῦν κατὰ τῶν νευρικῶν νόσων ἰσχυρότατα ἀντίδοτα. Αἱ βοτανικαὶ καὶ μεταλλικαὶ οὐσίαι εἶναι ἀναγκαίως αἱ μόναι οὐσίαι, ἐν αἷς δυνατὸν νὰ κατοικῇ δύναμις ἱαματικὴ, μόνος δ' ὁ χρόνος δι' ἀδιαλείπτου ἐπὶ πολὺ δοκιμῆς καὶ χρήσεως αὐτῶν δύναται νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ ἀληθές μέτρον τῆς δυνάμεως ταύτης. Ἐκ τούτου οὐδένα ἐκπλήττουσιν, οὐδὲ παράδοξοι ποσῶς φαίνονται, αἱ ἀκατάπαυστοι μεταβολαὶ ἐν τῷ συνταγολογίῳ τῶν ἰατρῶν.

Ἐξεγείρει ὁμως εἰκότως τὴν περιεργίαν τῶν μελετητῶν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος διὰ τὸ ἐξαιρετικὸν ὅλως τοῦ πράγματος ἢ κοινῶς ἐπικρατήσασα τὸ πάλαι πεποίθησις περὶ τῆς θριαμβευτικῆς εἰς θεραπείαν τῶν ὑπὸ ἐρω-

τικῆς νόσου διαβιθρωσκομένων δυνάμεως τοῦ ἄλματος τῆς *Λευκάδος*, ἦτοι τοῦ πηδῆματος ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου *Λευκάτα* τῆς νήσου *Λευκάδος* εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπερ ἦν ἄλλως διὰ τὸ ὕψος τοῦ ἀκρωτηρίου τοσοῦτο ἐπικίνδυνον, ὥστε πλεῖστοι ὅσοι μεθ' ὅλας τὰς λαμβανομένας προφυλάξεις ἀπηλλάσσοντο μὲν τοῦ ὀχληροτάτου φόρτου τῶν ἐρωτικῶν ἀδημονιῶν, ἀλλὰ συναπηλλάσσοντο ἐν ταύτῳ καὶ τῆς προφιλεστάτης αὐτοῖς ἄλλως ζωῆς. Τίς ἀγνοεῖ ὅτι ἐκεῖ ἐθανατώθη μεταξὺ πολλῶν ἄλλων καὶ *Σαπφῶ* ἡ αἰοίδιμος, *Μοῦσα* ἡ δεκάτη, ἡ κατ' ἐξοχὴν τοῦ ἔρωτος ποιήτρια, θέλουσα νὰ ἰαθῆ ἀπὸ τῆς καταλαβούσης αὐτὴν ἐκ τοῦ πρὸς τὸν περικαλλῆ *Φάωνα* ἀτυχοῦς ἔρωτος ψυχοδόρου νόσου; Δύο μόνον ὠδαὶ αὐτῆς μικραὶ περιεσώθησαν ἄχρις ἡμῶν· ἀλλ' ἐν αὐτοῖς καταφαίνεται δι-αυγῶς ἡ τρυφερὰ καὶ εὐαίσθητος αὐτῆς καρδία, ἡ ἀνεξάντλητος φαντασία, τὸ αἰδῆμον τῶν ἐρώτων αὐτῆς πῦρ, τὸ λείον καὶ γλαφυρὸν καὶ ἀρμονικώτατον μέτρον, ἐφ' ᾧ ἐθαύμασαν αὐτὴν καὶ ὁ *Διονύσιος* καὶ ὁ *Λογγῖνος*. Καὶ ὅμως ἐπέπρωτο νὰ συνθραυσθῶσιν ἐκεῖ τῆς καλλιφθόγγου αὐτῆς λύρας αἱ χορδαὶ μετ' αὐτῆς τῆς ἐξόχου λυριστρίας, ζητούσης τὴν ἴασιν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ κυριεύσαντος αὐτὴν καρδιοδόρου πάθους.

Ἄλλ' οὐδὲ ἡ πεποιθήσις αὕτη πρέπει κατ' ἐμὲ νὰ ἐκπλήξῃ. Εἶναι, φρονῶ, καὶ αὕτη ἀπόρροια τυχαίου γε-γονότος, ἀλλ' ἀπόρροια ἐλλογωτάτη καὶ φυσικωτάτη. Ὅ,τι ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς περὶ τῆς ἰαματικῆς δυνάμεως τοῦ ἄλματος τῆς *Λευκάδος* πεποι-θήσεως εἶναι βεβαίως τὸ τυχαῖον γεγονὸς τῆς ἀπὸ τῶν δεινῶν τοῦ ἔρωτος σωτηρίας τινὸς ἀπηλπισμένου, ὅστις, ἐπιζητήσας τὸν ἴδιον θάνατον ἐν τῷ ἄλματι τούτῳ, δι-έσωσεν ὅμως τυχαίως τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, ἐνῶ συγχρόνως ἀπηλλάγη τοῦ ἔρωτος. Καὶ τὸ γεγονὸς τοῦτο οὐ μόνον δὲν εἶναι παράδοξον· ἀλλὰ τούναντίον φυσικώτατον. Ἡ

πειρα απέδειξεν, ὡς βεβαιούσιν οἱ ἰατρῶν παῖδες, ὅτι τὰ ισχυρὰ νευρικά νοσήματα, τὰ μεγάλα ψυχικά πάθη, μόνον διὰ μιᾶς γενικῆς τοῦ σώματος κλονήσεως, δι' ἐκτάκτων ἀνατιναγμῶν, δι' αἰφνιδίων συνταράξεων τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ, δύνανται νὰ θεραπευθῶσιν. Ἀλλὰ τὸ τύχαιον τοῦτο γεγονός δὲν συνεδούασθη πρὸς τὴν ἀληθῆ τοῦ πράγματος αἰτίαν, δὲν κατενοήθη δηλαδὴ ὅτι ἡ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος συντάραξις ἐν τῇ ἀποφάσει τῆς ἀπὸ τοιοῦτου ὕψους εἰς τὴν θάλασσαν καταρρίψεως καὶ ἐν τῇ ἐκτελέσει αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ μοναδική αἰτία τῆς θεραπείας· ἀλλ' ἀπεδόθη εἰς ἐξαιρετικὴν τινα τοῦ βράχου τῆς Λευκάδος φυσικὴν ἢ μᾶλλον ὑπερφυσικὴν δύναμιν, δι' ἧς ὤθθεν ἀπηλαύνοντο τὰ ἐρωτικά παθήματα. Ἐντεῦθεν δὲ ἡ σχηματισθεῖσα βαθμηδὸν παρὰ τῷ Λευκαδίῳ λαῶ πεποίθησις περὶ τῆς δυνάμεως ταύτης, μεταδοθεῖσα καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, ἧς ἐμφορηθεῖσα καὶ ἡ εὐλαλος ἐρωτικὴ Σειρὴν τῆς Λέσβου ἦλθεν ἐκεῖ νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ψυχικῆς ἑαυτῆς ὀδύνης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ν. ΦΛΟΓΑΪΤΗΣ

Ε Δ Ω Κ' Ε Κ Ε Ι

Ὁ ἀληθὴς φίλος ὑποδεικνύει καὶ φέγει τὰ σφάλματά τας, τὰ ὅποια μόνον ἐνώπιον τοῦ κόσμου ζητεῖ νὰ δικαιολογήσῃ.

Τὰ χρέη ὅσα πληρόνεις ἀρίνου τρύπας· τὰ χρέη ὅσα δὲν πληρόνεις, ἀρίνου κηλίδας.

Ὁ ἄνθρωπος εἶνε θηρίον κακῶς ἡμερωμένον. Ὄταν τοῦ ἐπανερχεται ἡ ἀγριότης δὲν ἔχει ὄρια. Διὰ τοῦτο, φαίνεται, οἱ φονεῖς κτυποῦν ἕως ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν φορές τὸ θῦμά των, τὸ ὅποιον μὲ τὸ πρῶτον κτύπημα ἔχει ἐκπνεύσει.